

Bemötande och strategier för en enklare vardag

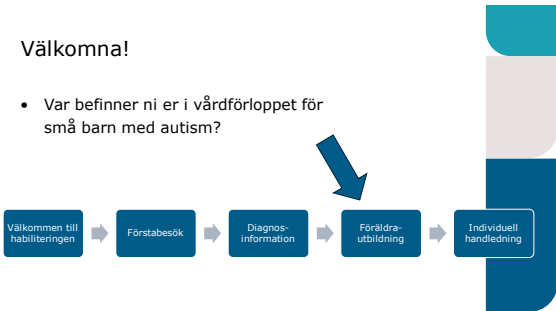
En utbildning i grupp för föräldrar till små barn med autism

1

Välkomna!

- Var befinner ni er i vårdförloppet för små barn med autism?

2

Kursinnehåll

- Bakgrund och syfte
- Mål
- Upplägg:
 - Tre grupptillfällen:
 - Tillfälle 1 Lek och samspel
 - Tillfälle 2 Kommunikation
 - Tillfälle 3 Samarbete i vardagen
- Arbetsbok

2025-01-28

3

Schema för dagen

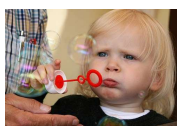
- Samarbete föräldrar-habilitering
- Hur vi lär oss beteenden (SBK-kedjan)
- Dagens tema: Lek och samspel
 - Hur leker barn
 - Hur lär sig barn samspela
 - Gå igenom hemuppgifter
- Dagens mål: Ökad förståelse för hur du kan främja ditt barns förmåga till grundläggande samspel

4

Habiliteringens arbetssätt

Vi visar vägen

5

Ett aktivt föräldraskap

- Det är i vardagen lärandet sker
- Lärande sker bäst i lustfyllda situationer

2025-01-28

6

Arbeta tillsammans med habiliteringen

- Vi lär er nya strategier
 - Öva hemma mellan gångerna
 - Sätta mål som passar era barn

2025-01-28

7

Förutsättningar för deltagande

- Obligatoriskt deltagande vid varje tillfälle
- Tillfällena bygger på varandra
- Viktigt att ni tar er tid och utför hemuppgifterna
- Vid grupptillfällena önskar vi ett **aktivt** deltagande

2025-01-28

8

Teknisk vett och etikett

- Ha alltid kameran på
- Sitt stilla på en plats, bra ljus så att du syns väl
- Stäng av mikrofon när du inte pratar
- Sätt på mikrofonen när du vill säga något
- Se till att sitta avskilt där inget stör

2025-01-28

9

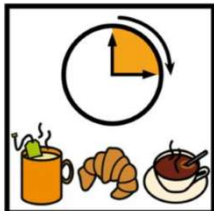
Presentationsrunda

- Ditt namn, barnets namn och ålder, språk i hemmet
- Vad tycker ditt barn om?
- Vad tycker du och ditt barn om att göra tillsammans?

10

Rast

11

Hur vi lär oss beteenden

12

Vad är ett beteende?

- Allt vi gör, säger och tänker är beteenden
- Att leka är ett beteende

13

Över- och underskott

Överskott

- Beteenden som alltid är problematiska
- Beteenden som förekommer för ofta
- Beteenden som förekommer i fel situation

Underskott

- Beteenden som saknas eller görs för sällan
- Beror på bristande färdigheter eller motivation

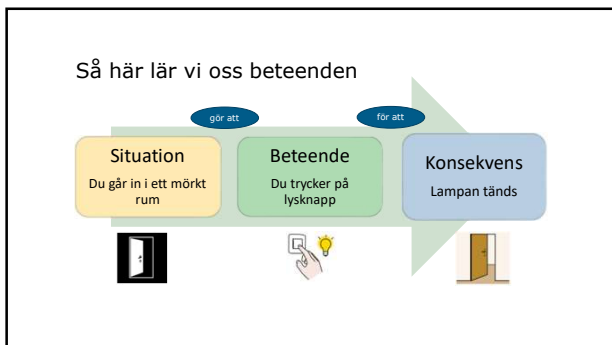
14

Så här lär vi oss beteenden

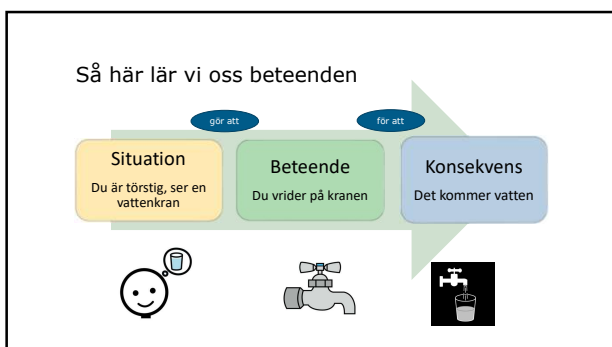
```

    graph LR
      S[Situation  
Vilken miljö? Vad sker innan? Med vem?] -- "gör att" --> B[Beteende  
Vad gör individen?]
      B -- "för att" --> K[Konsekvens  
Vad händer efteråt?]
  
```

15

16

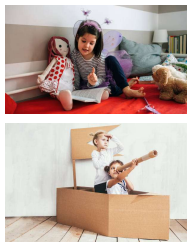
17

18

Hur leker barn?

- Utforskande lek
- Grundläggande samspelslek
- Fantasi och låtsaslek
- Rollek
- Regellek

19

Vägen till att leka tillsammans

- Ensamlek
- Bredvidlek
- Leka tillsammans

20

Varför är lek och samspel viktigt?

- I leken övas olika färdigheter på ett lustfyllt sätt
- Lär sig att turas om och dela med sig
- Lär sig samarbeta och dela uppmärksamhet med andra

21

Svårigheter med lek och samspel vid autism

- Annorlunda lekutveckling:
 - Visar mer intresse för sensorisk stimulans än social stimulans
 - Upprepar/fastnar ofta i samma aktivitet
 - Tar sällan egna initiativ till samlek med andra barn

22

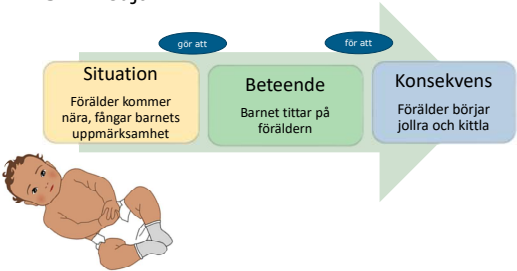
Hur hjälper vi barn att utveckla lek och samspel?

- Utgå från barnets intresse
- Gör dig själv intressant och behövd
- Ha roligt tillsammans, ställ inte krav

23

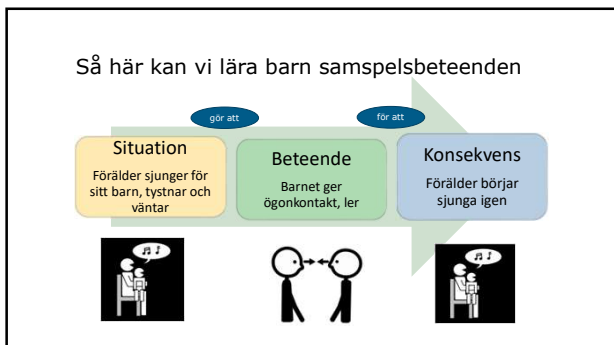
Så här lär sig barn samspelsbeteenden- SBK-kedjan

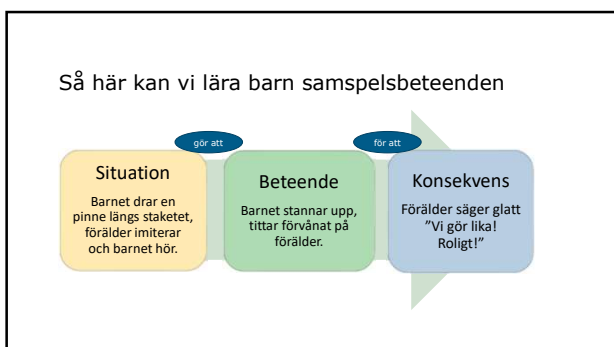
```

    graph LR
      S[Situation  
Förälder kommer nära, fångar barnets uppmärksamhet] -- "gör att" --> B[Beteende  
Barnet tittar på föräldern]
      B -- "för att" --> K[Konsekvens  
Förälder börjar jollra och kittla]
    
```

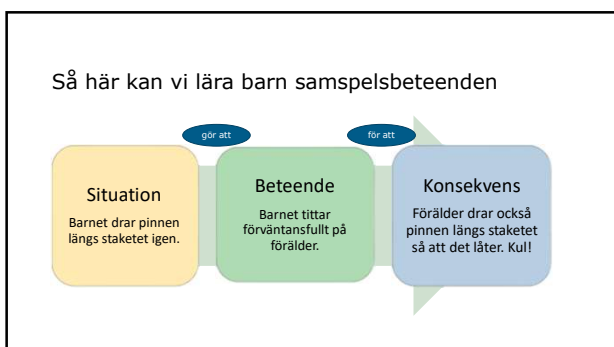
24

25

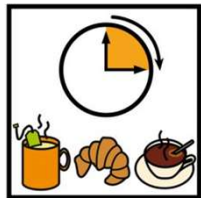

26

27

Rast

The icon shows a clock with a circular arrow indicating a cycle, positioned above illustrations of a coffee cup, a croissant, and a coffee saucer.

28

Övning i grundläggande samspel-
Barnets stund

Varför?
Skapa en positiv relation så att den vuxne blir en förstärkare- en förutsättning för samspel, inlärning och att kunna ställa krav.

Hur?
Visa uppmärksamhet, glädje och entusiasm för allt barnet gör. Låt barnet styra, ställ inga krav.

A photograph showing a family of four (mother, father, and two children) sitting on the floor and playing with wooden blocks.

29

Barnets stund

A video frame showing a woman with glasses and a striped shirt. Text overlay reads: "Aktivitet där ni båda har en aktiv roll".

30

Barnets stund exempel 1

Situation (vad händer innan)
Barnet snurrar på klossarna

31

Barnets stund exempel 1

Situation (vad händer innan)	Beteende (vad föräldern gör)	Konsekvens (vad leder det till)
Barnet snurrar på klossarna	Håller sig på avstånd för att inte störa när barnet är nöjt	

32

Barnets stund exempel 1

Situation (vad händer innan)	Beteende (vad föräldern gör)	Konsekvens (vad leder det till)
Barnet snurrar på klossarna	Håller sig på avstånd för att inte störa när barnet är nöjt	Barnet nöjt. Ingen positiv stund tillsammans, ingen stärkt relation

33

Barnets stund exempel 1

Situation (vad händer innan)	Beteende (vad föräldern gör)	Konsekvens (vad leder det till)
Barnet snurrar på klossarna	Håller sig på avstånd för att inte störa när barnet är nöjt Säger "nej, inte bara snurra, så här gör man!"	Barnet nöjt. Ingen positiv stund tillsammans, ingen starkt relation

34

Barnets stund exempel 1

Situation (vad händer innan)	Beteende (vad föräldern gör)	Konsekvens (vad leder det till)
Barnet snurrar på klossarna	Håller sig på avstånd för att inte störa när barnet är nöjt Säger "nej, inte bara snurra, så här gör man!"	Barnet nöjt. Ingen positiv stund tillsammans, ingen starkt relation Barnet blir argt, missnöje hos båda och försämrad relation

35

Barnets stund exempel 1

Situation (vad händer innan)	Beteende (vad föräldern gör)	Konsekvens (vad leder det till)
Barnet snurrar på klossarna	Håller sig på avstånd för att inte störa när barnet är nöjt Säger "nej, inte bara snurra, så här gör man!"	Barnet nöjt. Ingen positiv stund tillsammans, ingen starkt relation Barnet blir argt, missnöje hos båda och försämrad relation
Barnet snurrar på klossarna	Sätter fart på klossarna så att de åker runt, skratrar och ler	

36

Barnets stund exempel 1

Situation (vad händer innan)	Beteende (vad föräldern gör)	Konsekvens (vad leder det till)
Barnet snurrar på klossarna	Håller sig på avstånd för att inte störa när barnet är nöjt Säger "nej, inte bara snurra, så här gör man!"	Barnet nöjt. Ingen positiv stund tillsammans, ingen starkt relation Barnet blir argt, missnöje hos båda och försämrad relation
Barnet snurrar på klossarna	Sätter fart på klossarna så att de åker runt, skrattar och ler	Positiv stund, starkt relation

37

Barnets stund – exempel 2

Situation (vad händer innan)

Barnet "diskar", doppar skålen i vattnet, plaskar med svampen.

38

Barnets stund – exempel 2

Situation (vad händer innan)	Beteende (vad föräldern gör)	Konsekvens (vad leder det till)
Barnet "diskar", doppar skålen i vattnet, plaskar med svampen.	Gör annat, aktar sig för att störa när barnet är nöjt.	

39

Barnets stund – exempel 2

Situation (vad händer innan)	Beteende (vad föräldern gör)	Konsekvens (vad leder det till)
Barnet "diskar", doppar skålen i vattnet, plaskar med svampen.	Gör annat, aktar sig för att störa när barnet är nöjt.	Barnet nöjt. Ingen positiv stund tillsammans, ingen starkt relation

40

Barnets stund – exempel 2

Situation (vad händer innan)	Beteende (vad föräldern gör)	Konsekvens (vad leder det till)
Barnet "diskar", doppar skålen i vattnet, plaskar med svampen.	Gör annat, aktar sig för att störa när barnet är nöjt. Säger "Nej, inte skvätta, akta skålen!"	Barnet nöjt. Ingen positiv stund tillsammans, ingen starkt relation

41

Barnets stund – exempel 2

Situation (vad händer innan)	Beteende (vad föräldern gör)	Konsekvens (vad leder det till)
Barnet "diskar", doppar skålen i vattnet, plaskar med svampen.	Gör annat, aktar sig för att störa när barnet är nöjt. Säger "Nej, inte skvätta, akta skålen!"	Barnet nöjt. Ingen positiv stund tillsammans, ingen starkt relation Barnet blir argt, missnöje hos båda och försämrad relation

42

Barnets stund – exempel 2

Situation (vad händer innan)	Beteende (vad föräldern gör)	Konsekvens (vad leder det till)
Barnet "diskar", doppar skålen i vattnet, plaskar med svampen.	Gör annat, aktar sig för att störa när barnet är nöjt. Säger "Nej, inte skvätta, akta skålen!"	Barnet nöjt. Ingen positiv stund tillsammans, ingen stärkt relation Barnet blir argt, missnöje hos båda och försämrad relation
Barnet "diskar", doppar skålen i vattnet, plaskar med svampen.	Håller i skålen medan barnet "diskar". Säger: "Plask! Skum! Oj vad det skvätter!"	

43

Barnets stund – exempel 2

Situation (vad händer innan)	Beteende (vad föräldern gör)	Konsekvens (vad leder det till)
Barnet "diskar", doppar skålen i vattnet, plaskar med svampen.	Gör annat, aktar sig för att störa när barnet är nöjt. Säger "Nej, inte skvätta, akta skålen!"	Barnet nöjt. Ingen positiv stund tillsammans, ingen stärkt relation Barnet blir argt, missnöje hos båda och försämrad relation
Barnet "diskar", doppar skålen i vattnet, plaskar med svampen.	Håller i skålen medan barnet "diskar". Säger: "Plask! Skum! Oj vad det skvätter!"	Positiv stund tillsammans och stärkt relation

44

Barnets stund – exempel 3

Situation (vad händer innan)
Barnet bygger torn med klossar

45

Barnets stund – exempel 3

Situation (vad händer innan)	Beteende (vad föräldern gör)	Konsekvens (vad leder det till)
Barnet bygger torn med klossar	Gör annat, åktar sig för att störa när barnet är nöjt.	

46

Barnets stund – exempel 3

Situation (vad händer innan)	Beteende (vad föräldern gör)	Konsekvens (vad leder det till)
Barnet bygger torn med klossar	Gör annat, åktar sig för att störa när barnet är nöjt.	Barnet nöjt. Ingen kommunikation, inget samspel

47

Barnets stund – exempel 3

Situation (vad händer innan)	Beteende (vad föräldern gör)	Konsekvens (vad leder det till)
Barnet bygger torn med klossar	Gör annat, åktar sig för att störa när barnet är nöjt. Nej, nu ska jag lära dig bygga hus istället	Barnet nöjt. Ingen kommunikation, inget samspel

48

Barnets stund – exempel 3

Situation (vad händer innan)	Beteende (vad föräldern gör)	Konsekvens (vad leder det till)
Barnet bygger torn med klossar	Gör annat, akter sig för att störa när barnet är nöjt. Nej, nu ska jag lära dig bygga hus istället	Barnet nöjt. Ingen kommunikation, inget samspel Barnet blir argt, missnöje hos båda och försämrad relation

49

Barnets stund – exempel 3

Situation (vad händer innan)	Beteende (vad föräldern gör)	Konsekvens (vad leder det till)
Barnet bygger torn med klossar	Gör annat, akter sig för att störa när barnet är nöjt. Nej, nu ska jag lära dig bygga hus istället	Barnet nöjt. Ingen kommunikation, inget samspel Barnet blir argt, missnöje hos båda och försämrad relation
Barnet bygger torn med klossar	Tar en kloss och bygger tillsammans med barnet, rasar tornet	

50

Barnets stund – exempel 3

Situation (vad händer innan)	Beteende (vad föräldern gör)	Konsekvens (vad leder det till)
Barnet bygger torn med klossar	Gör annat, akter sig för att störa när barnet är nöjt. Nej, nu ska jag lära dig bygga hus istället	Barnet nöjt. Ingen kommunikation, inget samspel Barnet blir argt, missnöje hos båda och försämrad relation
Barnet bygger torn med klossar	Tar en kloss och bygger tillsammans med barnet, rasar tornet	Samspel och kommunikation gemensam glädje och turtagning.

51

Film: Barnets stund

52

Vad såg ni?

Situation (vad barnet gör)	Beteende (vad föräldern gör)	Konsekvens (vad leder det till)

53

Hemuppgift 1: Barnets stund

- 5-10 min per dag
- Dagbok
-hur blev stunden?

Dagbok för barnets stund				
Datum/total minuter	Vem leker?	Vilken aktivitet?	Vad gjorde du annorlunda?	Hur reagerade barnet?

54

Mål med hemuppgift- Barnets stund

Mål för barnet: • Acceptera och/eller uppskatta din närvaro och samspel under barnets stund

Mål för dig som förälder: • Ge barnet kravlös, positiv uppmärksamhet

Mål för dig och ditt barn: • På en positiv stund tillsammans, stärka er relation

55

Hemuppgift 2: Hur och Varför kommunicerar ditt barn?

Hur? På vilket sätt uttrycker mitt barn sin vilja?
 Varför? Vad vill mitt barn?

	På kroppsspråk	På ljud	På bild	På tecken	Genom att visa på objekt	Visa uttryck	Bestämma kommunikationspartnern	Problemlösa uttryck
Tal, ettordssatser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tal, flerordssatser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ekofali	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
TAKK	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
PECS	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pekar på bilder	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

56

Nästa gång

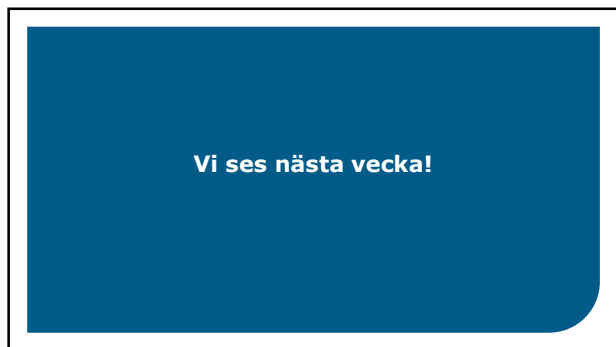
Redovisning av hemuppgifter

- Barnets stund
- Kommunikation

Tema Kommunikation

57

Vi ses nästa vecka!
